

Wujednanje w Chrystusu

Tu njeje Žida ani Grjeka,
tu njeje njewólnika ani swobodneho,
tu njeje muža ani žony; přetož wy
sće wšitcy jedyn w Chrystusu.

Gal 3,28

Kóždy čłowjek přisłuša někajkej narodno-
sći, ma wěstu nabožinu, je žiwy w swojim
socialnym stawje a je pak muž pak žona.
Z tutech rozdžělow nastanu problemy, ko-
trež so druhdy hač k wójnam stopnjuja.
Ale wone tež žiwjenje wobohačuja.

Kotremu narodej přisłušeš? Sy Serb abo
Němc, Jendželčan abo Chinjan? Po tym,
do kotreho naroda słušamy, mamy wše-
lake řeče a kultury, mamy rozdžělnu do-
miznu a rozdžělnu nahlady. Tute smy wot
małosće sem nazonhili. Njeh so nam lu-
be abo njelube – nosymy swoje narodne
korjenje w sebi a móžemy je sčezka wot-
być. Džakowni směmy być, zo mamy jako
Serbja tajke dobre, hłuboke a dostojne na-
rodne tradicije.

Kotrej nabožinje přisłušeš? Za wjetšinu
Serbow je to jasne: Smy křesćenjo. Smy
wotrostli z cyrkwju a w cyrkwi. Znajemy
kaznje a ewangelij, znajemy wobryady
a teksty. Wo druhich nabožinach zhonimy
z medijow abo zeznajemy je na jězbach
do dalokich krajow. Tola w našim kraju je
najwjac ludźi njewěrjowych, njepřisłušeja
žanej cyrkwi abo nabožinje.

W kotrym socialnym stawje sy žiwy?
Za čas přenjeho křesćanstwa běše hłowne
socialne prašenje, hač sy swobodny abo
njewólnik. Štóž bě swobodny, móžeše wob-
sydstwo měć a so swobodnje po kraju
hibać. Štóž bě njewólnik, njeměješe ničo
a dyrbeše so we wšěm swojemu knjezej
podrjadować. Džensa rěka zakładne so-
cialne prašenje: Sy chudy abo bohaty?
W našim kraju njeznajemy drje ekstremnu
chudobu, ale rozdžěle we wobsydstwje su
tola wulke. Hišće wjetše wone su, hdyž
rozhladujemy so w swěće. W mnohich kra-
jach Třećeho swěta knježi wulka chudoba.
Wšelake organizacije a knježerstwa pró-

Wołtar w Božim domje w Dubcu

Foto: A. Kirschke

cuja so wo přewinjenje tutech rozdžělow,
ale wuspěchi njejsu hač dotal spokojace.

Kotremu splahej přisłušeš? Sy muž abo
žona? Tež to je wažne prašenje. Drje je so
w zańdženych lětdžesatkach wjele stało,
zo bych so rozdžěle mjez splahomaj po-
mjeňšili. Runoprawosć žonow je so w da-
lokej měrje přesadziła, znajmjeńša pola
nas w Europje. Ale tola wostanu rozdžěle.
Jenož žony móžeja džěci porodzić. Z tu-
teho biologiskeho rozdžěla wurostu dalše
rozdžěle, kotrež žiwjenje wobohačeja a je-
ho daledawanje hakle zmóžnjeja.

Džělenje čłowjestwa po narodnosći, na-
božinje, socialnym stawje a splahu njemó-
žemy jednorje wotstronić abo změnić. Ale
tola eksistuje jedne městno, hdžež tute
rozdžěle žanu rólu njehraja. To je křesćan-
ska wosada, hdyž so wona zhromadźuje
pod Božim słowom a přistupi k Božemu
blidu. Chrystus přijimuje wšitkich čłowje-
kow tajkich, kajcyž su, widži w nich swoje

džěci. Pola njeho njeje Žida ani Grjeka, nje-
je njewólnika ani swobodneho, njeje muža
ani žony. Tute džělenja drje dale wobsteja.
Njemóžemy so ze swajeho stawa jednorje
wotsalić a njetrjebamy to tež činić. Pawoł
njewučese wotstronjenje wšitkich rozdžě-
low mjez ludźimi. Ale rozdžěle njejsu
wažne, njejsu rozsudne.

W Chrystusu a w jeho wosadze je
městno za kóždeho. Před Božim blidom
smy jenacy jako wobhnadzeni hrěšnicy.
Z Božeho blida wuchadza lubosć, kotraž je
kmana přewiny škódne wusutki čłowje-
skich wosudow a džělenjow. Wažny je ro-
zumny wobchad mjez sobu, wobchad
w lubosći, kotraž přewinje hranicy. Sylny
ma přewažć zamołwitosć za słabeho. Sła-
by ma měć zrozumjenje za sylneho a za je-
ho problemy. Njehladajo na rozdžěle spla-
ha, stawa, nabožiny a narodnosće ma
rosć mjez nami Chrystusowa lubosć.

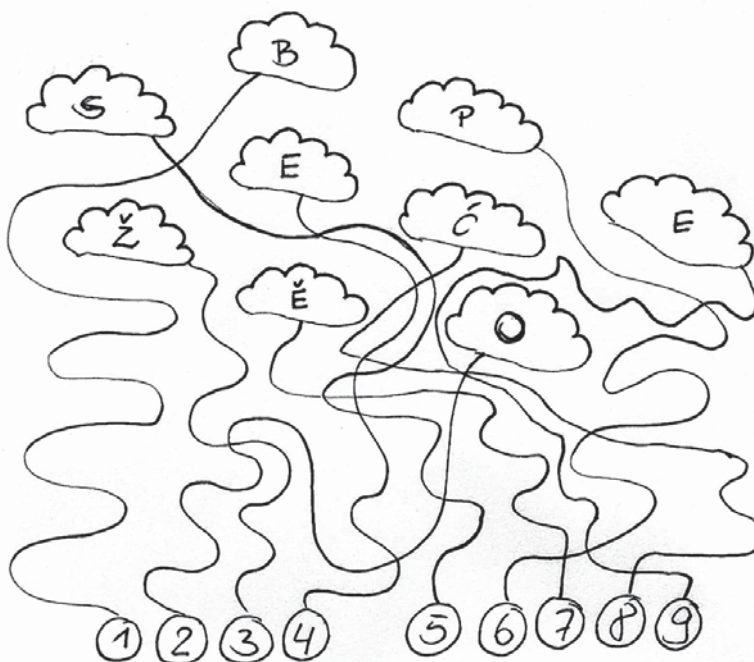
Jan Malink

Zašmjatane nitki

Lube džěci,
tu pak su so nitki z mróčelemi zašmjatali! Spytajće nitki prawje rozwjazać a pismiki w prawym rjedže napisać! Potom namakaće swjedžen, kotryž dokładnje 40 dnjow po jutrach swjećimy. Kotry swjedžen to je? Na čo křescenjo na tutym dnju spominaja, čitaće pola Lukaša 24 a w Japoštołskich skutkach 1.

Wjele wjesela při hódanju přeje
Janina Krygarjowa

Rys.:
J. Krygarjowa

Přehlad hornjoserbšćinu wužiwacych bohosłowcow po 1945

Běch sej předewzał zestajić přehlad serbskich fararjow. Spocatnje mějach zaměr, napisać lisćinu serbskich ewangelskich fararjow, kotřiž skutkowachu po 1945 w Hornjej Łužicy, to rěka w sakskej krajnej cyrkwi a w něhdyšej Zhorjelskej cyrkwi. Ale koho mějach do nich ličić? Rozsudźich so, wšitke žony a wšitkich muži zapriječ, kotřiž běchu teologiju studowali, kotřiž běchu hišće po Druhej swětowej wójnje žiwi a kotřiž su w swojim zastojnstwje prawidlownje, skladnostnje abo

jenož wuwzacnje raz serbsku rěč nałożowali. Někotrych z nich ličić do rjada swěrných serbskich fararjow. Druhih žiwjenski puć pak běše lědma ze serbskim cyrkwinškim žiwjenjom zwjazany a woni serbšćinu hustodosć jenož njedospołnje wobknežachu. Nastala je tak lisćina, kotruž tu podam. Njehch wona služi dopomnjeću a wabi do diskusije. Hač sym na někoho zabył? Mjenam sym jako žórło přidał někotre wubrane wozjewjenja k wosobje (PB = Pomhaj Bóh, SN = Serbske Nowiny).

Albert, Pawoł (1911–1999) žórło: PB 1/2000	Haenchen, Thomas (*1968) žórło: PB 11/2013	Pjeh, Cyril (*1938) žórło: PB 8/1988
Albert, Siegfried (*1937) žórło: PB 4/2002	Handrik, Kurt (1885–1962) žórło: PB 7/1962, 2/2003	Rejsler, Bohuměr (1902–1968) žórło: PB 3 a 4/1968, 6/1989
Baier, Wilfried (*1933) žórło: PB 9/1958, 3/2008	Hornčer, Arnošt (1909–1973) žórło: PB 7/1973, 3/2010	Renč, Gerhard, (1897–1982) žórło: PB 1/1983, 9/2007
Bamž, Hendrich (1915–1957) žórło: PB 4, 9 a 10/1957	Kapler, Jan (1880–1947) žórło: SN 17.5.1996, Předženak	Rězbark, dr. Korla (1880–1975) žórło: PB 2/1960, 3/1970, 2/1976
Bauer, Hinc (1942–1994) žórło: PB 8/1977, 2/1979, 10/1994	Körner, Alfred (1912–1980) žórło: PB 4/2012	Rudolph, dr. Wolfgang (1923–2002) žórło: PB 11/2002
Bětnar, Gerat (1907–1984) žórło: PB 8/1984, 5/2007	Kralec, Renata (*1943) žórło: PB 4 a 9/1970, 8/1973	Rummel, Christoph (*1973) žórło: PB 3/2012
Blumenstein, Andreas (*1953) žórło: PB 8/1977, 2/1980	Krawc, Awgust (1886–1966) žórło: PB 5 a 10/1966	Šořta, Hinc (1912–1996) žórło: PB 5/1992, 5/2012
Bojc, Richard (1880–1948) žórło: PB 7/2005	Křižan, Jan (1880–1959) žórło: PB 11/1959	Šořta, Richard (1911–1989) žórło: PB 7/1989
Buliš, dr. Jens (*1972) žórło: PB 9/2002, 5/2006	Lazar, Gerat (1910–1992) žórło: PB 10/1985, 9/1992	Wićežk, Pawoł (1877–1956) žórło: PB 3/1952, 6/1956
Černik, Wylem (1904–1958) žórło: PB 1/1951, 5/1958, 6/2007, 5/2008	Lazar, Jan (1940–1991) žórło: PB 12/1966, 5/1991	Wirth, Gerhard (1911–2000) žórło: PB 2/2000
Dobrucky, Božidar (1893–1957) žórło: PB 7/2001, 3 a 4/2007	Malink, Jan (*1956) žórło: PB 2/1984	Wirth, Pawoł (*1940) žórło: PB 3/2000
Feustel, Werner (1932–2001) žórło: PB 7 a 8/2001	Malinkowa, Jadwiga (*1983) žórło: PB 11/2013	Wjezar, Arnošt (1890–1959) žórło: PB 8/1959
Fulant, Měrcin (1913–1985) žórło: PB 10/1988, 4/2010	Meltka, Awgust (1910–1974) žórło: PB 6/2010	Wyrgač, Korla (1883–1956) žórło: PB 6 a 10/1956, 7/1984
Góř, Arnošt (1935–1993) žórło: PB 10/1955, 9/1960, SN 19.11.1993	Mjerwa, Gustaw (1882–1958) žórło: PB 5/1958, 7/1984	Zarjeńk, Gustaw (1871–1946) žórło: PB 10/1961, 2/1996, 1/2006
Graefe, Heinz (1911–1997) žórło: PB 10/1971	Nagel, Joachim (*1947) žórło: PB 6/2007	Zyguš, dr. Kurt (1902–1978) žórło: PB 12/1977, 2/1978, 7/2002
	Paler, Jan (1911–1999) žórło: PB 12/1999	

Měrcin Wirth

Američenjo serbskeho pochada w swětowymaj wójnoma wojowali

Mjedžana tafla w Austinje dopomina na padnjenych Druheje swětoweje wójny

Zapućowarjo do USA w 19. a 20. lětstotku mějachu husto nadžiju, zo ze swojej emigraciju wučeknu wojskeje služby w swójom domjacym kraju. Tole poradzi so tež někotrym Serbam, kotřiž Łužicu wopuščichu. Tola tež w jich nowej domiznje wojskowno za młodymi mužemi žadaše. W ameriskej byrgarskej wójnje we 1860tych lětach wojowaše 53 Serbow zdžela dobrowólne, zdžela nuzowanje za amerisku konfederaciju, wšako bě so Texas z južnymi statami zwjazal (wobdželenje Serbow na byrgarskej wójnje je dr. George Nielsen dokumentował we wudaćomaj časopisa Texas Wendish Heritage Society Newsletter za julij 2005 a apryl 2006).

Jako wojakow do Prěnjeje swětoweje wójny zwolaču tež potomnikow do USA zapućowaných Serbow. Běše to problematiska, wšako bě so hakle 60 lět minyło wot emigracije Serbow do Texasa 1854. Tak mějachu ameriscy mužojo serbskeho pochada wojować přećiwu potomnikom swóich prjedownikow we Łužicy.

Padnjeni jako rjekojo česćeni

Dwajotak lětdžesatka pozdžišo, 1939, potajkim 85 lět po zapućowanju Serbow do USA, běchu jich potomnicy hižo w dalekej měrje serbsku rěč a dopomnjeće na swój narodny pochad zhubili. Wo tym,

1945 lata mjedžana tafla w Concordia University Texas w Austinje dopomina na 99 lutherskich wojakow z texaskeho distrikta Lutherskeje cyrkwyje Missouri-synody, kotřiž stachu so wopory Druheje swětoweje wójny. Mjez nimi je 29 serbskich mjenow.

Edgar Knippa – ameriski wojak serbskeho pochada, kotryž je w Druhej swětowej wójnje tež w Němskej wojował Foće: prywatnej

zo su młodzi Američenjo serbskeje narodnosće w Druhej swětowej wójnje wojowali, swědči wopomnišo w Memorial Hall w uniwersite Concordia w texaskej stolicy Austinje. Tam dopomina w lěće 1945 lata mjedžana tafla na 99 lutherskich wojakow z texaskeho distrikta Lutherskeje cyrkwyje Missouri-synody, kotřiž su we wójnje žiwjenje prisadžili. Na jich mjenach je spóźnać, zo su USA kraj zapućowarjow. Tak su padnjeni wojacy wšelakeje narodnosće: jedyn je francoskeho, jedyn šwedskeho, jedyn nižozemskeho, jedyn italskeho, tře su mexiskeho, 15 jendželsko-šotiskeho, 48 němskeho a 29 serbskeho pochada. Nimale 30 procentow texaskich luthera-now, kiž wumrěchu w Druhej swětowej wójnje, bě potajkim serbskeho pochada. We woprawdžitosći pak je podžěl Serbow hišće wo tójšto wyši, wšako mamy k temu zličić tych, kotrychž serbske maćerje běchu so na mužich druhich narodnosćow wudali, kaž tež tych Serbow, kiž njepřistušachu Lutherskeje cyrkwyje Missouri-synody. Na pomjatnej taflji zwěčnjene serbske mjena su na přikład Dube, Kieschnick, Knippa, Mertink, Michalk, Neitsch, Noack, Pilla-lack, Schkade, Symank a Zschech. Tući młodzi serbsko-ameriscy mužojo su w swětowej wójnje swoje žiwjenje woprowali a česća so w USA jako wójnscy rjekojo.

Edgar Knippa přežiwił

Wězo bě tež wjele wojakow serbskeho pochada w Texasu, kiž njeseju we wójnje zahinyli. Jedyn z nich je Edgar Adolph Knippa, kotryž bu w januaru 1942 do wójska zwolaný. Prěnjeje lěće słužeše w 750. tankowym bataljonje w Kaliforniskej a w Tennesseeju, hdžež wupruwowachu wšelake

družiny pancero-w: M-4 srjedźny tank, M5A1 lochki tank a 60 tonow čezki tank. Po krótkim čelnym a taktiskim wukubtanju w South Carolina wotjědže 750. bataljon na USS Wakefield 16. septembra 1944 a přistawi 25. septembra při Omaha Beach w sewjerneje Francoskeje. Edgar Knippa bu pozdžišo, w nowemburu 1944, w bitwe wot rozbuchnjeneje granaty zranjený, kotruž běchu němscy wojacy z wokna burskeho statoka w bliskosći Aachena čisnyli. Zranjeneho ewakuowachu do Jendželskeje, zwotkež póstachu jeho pozdžišo na rehabilitaciju do San Antonio w Texasu. Tam dósta po wotchorjenju přikaz, so dać wukublać na parašutistu. Jako tajkeho chcychu jeho potom zasadzić na fronće w Pacifiku. Ale runje w tutym měsacu, w awgusće 1945, so Japanska poda a Knippa njetrjebaše so hižo do wojowanjow wrócić.

Džensniša generacija

Ameriscy wojacy serbskeho pochada, kiž Druhu swětowu wóju přežiwichu, so zwjetša pozdžišo woženichu a swójby załožichu. Tak wotrosćechu přichodne generacije serbskich Američanow w Texasu. Džowka Edgara Knippy, Jan Knippa Slack, džela nětko jako nawodnica serbskeho muzeja w Serbinje. Tam zetkawa husto tež potomnikow dalšich weteranow Druheje swětoweje wójny.

Hdyž džensniši serbscy Američenjo mjena swóich přiwuznych na mjedžanej pomjatnej taflji w Austinje čitaja, so druhdy prašeja, kelko Serbow z Łužicy drje je w Druhej swětowej wójnje padnyło. A što z džensnišeje generacije dopomina so hišće na mjena tych, kotřiž su swoje žiwjenje zhubili?

David Zersen

Z jendželsčiny Trudla Malinkowa

Row wójnskeho weterana w USA Foto: J. Malink

Farska wudowa Christina Böttgerowa †

Póndzelu, 24. měrca, zemře krótko do swojich 98. narodnin knjeni Christina Böttgerowa w Stołpinje. Wona narodži so 15. haperleje 1916 we Wjelećinje jako dżowka fararja Jana Renča, poslednjeho serbskeho fararja tamnišeje wosady. Jeje mać, Margareta Renčowa, běše starša dżowka Hodžijskeho fararja Jana Křižana. Po zakładnej šuli we Wjelećinje wopyta Christina Renčec Krajnostawsku wyšu šulu w Budyšinje. Tam zložila 1935 maturu. W léce 1936 wuda so na fararja Gerharda Böttgera (Bětnarja). Wón běše rodzeny Němc z Glauchau, nawukny serbsku řeč a skutkowaše wot 1932 do 1949 w Budestecach. W tutym času narodžichu so mandželskimaj dżowka Dorothea (1938), syn Michał (1940–1973) a dżowka Margareta (1945). Wot oktobra 1940 měješe farar Böttger jako sanitetar w němskim wójsku služić. W septembrje 1947 nawróci so z ruskeje jatby, čezko schorjeny na tuberkulozu. Dla slabeje strowoty přewza 1949 mjeńšu faru w Eschdorfje. Tam narodži so syn Friedemann (1950). W léce 1973 poda so farar Böttger na wuměnk a přesydlil so do Stołpina. Ale tež po wotchadže z Budestec jězdžeše wón prawidlownje tam, posledni króc w haperleji 1984, zo by serbske kemše swjećił. Wón zemře w juniju léta 1984.

Jako farska mandželska podpěrowaše Christina Böttgerowa swjeho muža w cyr-

Christina Böttgerowa

Foto: priwatne

kwinkej službje. Wosebje za Eschdorfski čas skutkowaše jako kantorka, nawjedowaše cyrkwinski chór a žónsku službu. Hraće na byrglach běše na wyšej šuli w Budyšinje nawuknyła.

Jeje wosebita zaběra pak běše slědženje w cyrkwinskih knihach. Hižo jako mloda holca na farje we Wjelećinje wobstara wona tehdom wot němskeho stata požadane wobkrućenja ariskeho pochada. Tuta zaběra pozdžišo rozrosće. Slědžo za swójbnymi stawiznami wopyta mnohe farske a statne

archiwy. Tak nasta wobšerna a dokładna dokumentacija, kotraž wobsahuje z Renčec a Křižanec swójbomaj tež serbske stawizny. Wo swojich slědženjach wozjewi wospjet nastawki w Pomhaj Bóh. Drje posledni jeje přinošk, kotryž předstaji fararja dr. Měrcina Renča, je w februarskim čisle léta 1990 wozjewjeny. Dołhož běštej wóčce sylnej dosć, čitaše časopis Pomhaj Bóh.

Po smjerći mandželskeho bydleše Christina Böttgerowa na 30 lět sama w Stołpinje. Dżowka Dorothea je žiwa na kupje Hiddensee, dżowka Margareta w Budyšinje a syn Friedemann w Drježdžanach. Tola njebě wosamoćena. Jako přećelna a skromna žona, zdžělana a z dobrymi, sprawnymi zasadami, běše wona w swójbje, w susodstwje a we wosadze woblubowana. Rady ju wopytachu a jej pomoc skićachu. Tak běše móžno, zo wosta wona hač do kónca swjeho žiwjenja w swjim bydlenju, čelnje drje wostabnjena, tola při čilym a strowym duchu.

Christina Böttgerowa bu 28. měrca poboku swjeho mandželskeho na Tuchorskim pohrjebnišću w Budyšinje pochowana. Stołpinski farar Christian Heurich měješe předowanje. Na pohrjebje běchu mjez wulkej syłu přiwuznych tež wosadni ze Stołpina a z Budestec. Swójbný chór zanjese jej k česći spěwy. Njeh spi w Božim měrje.

Měrcin Wirth

Gerta Dejcyňa z Wuježka †

Runje tydžeń do swojich 90. narodnin zemře čichi pjatk rano, 18. apryla, w Budysej chorowni w kruhu swjobjnych Gerta Dejcyňa z Wuježka pod Čornobohom. Hišće tydžeń do toho běše na serbskim wosadnym popođnju we Wuježku pola Wósporka, na kotraž so stajnje jara wjeseleše. Běše tam za nju přeco „jara šikwani“. Jako so jutrowničku rano na jutrowne spěwanje na jeje statoku zetkachmy, běchmy w myslach pola njeboćičkeje. Gerta Dejcyňa běše jara dżakowna a horda, zo so runje na jeje statoku jutrowna nutrność we Wuježku swjećeše. Wo jeje žiwjenju je so w zaštyl čisle Pomhaj Bóh wobšernje rozprawjało. Město kwěćelow na narodninske blido njesechu nětk přiwuzni a wjesnjenjo wěncy na jeje row.

Swój posledni wotpoćink namaka Gerta Dejcyňa na Bukečanskim kěrchowje pódla swjeho 1978 zemřeteho mandželskeho Jana a 2002 zemřeteho syna Hans-Joachima. Chowanje měješe sobotu, 26. apryla, wosadny farar Thomas Haenchen, kotryž tež serbsčinu do swjich slowow sobu za-

Gerta Dejcyňa

Foto: J. Krygarjowa

přija. Serbja zanjesechu zemřetej na rozžohnowanje w cyrkwi kěrluš „Knjezowy jandžel“ a při wotewrjenym rowje spěw „Ha widžu-li ptačata ćahnyć“.

Janina Krygarjowa

Farar Sureck rozžohnowany

Na swjedženskich kemšach w Poršiskej cyrkwi bu njedzelu popođnju, 27. apryla, farar Andreas Sureck z wosady wužohnowany. 1958 rodzeny bu 1993 ordinowany a jako farar w Poršicach a Budyšinju zapokazany. Wón přewza tehdy naslědnistwo po dołholětnym wosadnym fararju Johannesu Poetzschu, kiž bě tu wot 1955 skutkował. Za čas fararja Surecka bu před něšto lětami Budyšinska cyrkej wotwonka a wotnutrka wobnowjena a dósta nowy zwón. 2011 zestaja wón knihu „Komm und sieh. Kirchen zwischen Königsbrück und Weissenberg“, w kotrejž su w słowje a wobrazu wšitke wosady tehdy zjednoćeneho cyrkwinskeho wobwoda Budyšin-Kamjenc předstajene. Wot lětušeho stej wosadze Poršica a Budyšink zjednoćenej a jako sotrowska wosada Hrodžišću přirjadowanej.

Farar Sureck je woženjeny a ma dorosćeneho syna. Po natwarnym studiju w přichodnych měsacach nastupi wón w lécu nowe zastojnstwo jako wosadny farar w Zehrenje w cyrkwiskim wobwodze Mišno-Großenhain.

T.M.

Móžna forma ekumeny

Serbskemu komponistej Jurej Mětskej w Budyšinje k šěsćdzesaćinam

Dnja 1. róžownika swjeći naš krajan Juro Mětsk, komponist, hudźbny wědomostnik a ewangelski Serb, swoje šěsćdzesaćiny.

Ze znach – bohudzak – Jura Mětska na jutrowničce 1978 w Zejicach, jako běše ze swojim přećelom Matom Nowakom po puću, sebi serbskich križerjow w Chróśćicach wobhladać. Wón běše mi hižo před tym jako komponist chutneje hudźby zapřijeće, mjeztym zo započa so moje hudźbne wuwice bóle na polu tak mjenowaneje zabawneje hudźby, kotruž džě hajach, ale wona mje njespokoji. Začuwach zetkanje z Jurom Mětskom jako wobohaćenje za sebje. Wón skutkowaše w tutym času hišće jako klawěrnny wučer w rudnohórskim měsće Flöha.

Po jeho nawróće do Budyšina buchu mjezsobne zetkanja intensiwniše. Nasta poměr mjez wučerjom a šulerjom, štož pak so takrjec jako akademiski studij zrozumić nima. Pozdžišo wuwi so přećelstwo z jubilarom. Jeho wuznam za mnje tči w tym, zo sym nawuknył pola njeho komponować; zo sym so zeznajomił z hudźbu 20. lětsotka, z hudźbu Schönberga a Ivesa, Bartóka, Strawinskeho, Weberna, Vare se'a a Berga a z wažnymi zastupjerjemi a prudami hudźby druheje połocy so kónčaceho wěka. Wón je mi pokazal puć k wuměštwu. Njemóžu sej předstajić, zo bych bjez jeho njesebičneho spěchowanja w léće 1999 spěchowanske myto Čišinskeho přijimać směl.

Juro Mětsk

Foće: Jürgen Maćij, H. Šěneć

Přez jubilara ze znach tež huslerja a komponista Malte Hübnera, tohorunja šulerja a přećela Mětska. Naspomnu to tohodla, dokelž je to podobna konstelacija kaž počah mjez komponistami Arnoldom Schönbergom, Antonom von Webernom a Albanom Bergom: wučer a jeho šulerje.

Na tute wašnje nasta koncertowy rjad „Gaby ja kśidła měł ...“, kotryž Kito Lorenc jako „Fernweh ...“ do němčiny přenjesa. Zakład za njón běše kompozicija jubilara z lěta 1987 z mjenowanym titulom na tekst jeho nana dr. Frida Mětska za sopran a klawěr. Inicijator tutych koncertow běše Mal-

te Hübner, kotryž namjetowaše, zo wón a ja tež twórba „Gaby ja kśidła měł ...“ – tohorunja za sopran z přewodom klawěra – stworimoj, štož so tež sta. Jako wiolinista přida knjez Hübner hišće „swój“ instrument, husle. Koncert mjenowaneho rjada předstajaj so tež w Budyskej Michałskej cyrkwi. Rjenje, tole dožiwić směć jako katolski Serb, zo so moja twórba w ewangelskej cyrkwi předstajaj – móžna forma ekumeny.

Přeju Jurej Mětskej k jeho jubilejeji wšitko najlěpše, strowotu, dale wjele energije ke komponowanju a nadžiju, zo so jeho twórby tež w našim kraju zanjesu. **Jan Cyž**

Fararjo z Budyskeho kraja w Serbskim instituće

Konwent fararjow z ewangelskich wosadow wuchodnje Budyšina je 8. haperleje přeprašenju do Serbskeho instituta sčěhowať. Dr. Annett Brězaneć a Hanaróža Šafaratowa stej jim wobstatki biblioteki a archiwa w historiskim wuwicu předstajiloj. Ze starymi fotami z jednotliwych wosadow kaž tež ze zwukowymi nahrawanjemi, mjez druhim z Mješic z 1950tych lět, stej šěrokość zběrkow w Serbskim instituće dokumentowaloj.

W magacinje su fararjo rukopisne spěwarske a tolsty zwjazk manuskripta delnjoserbskeho přelažka Stareho zakonja wot Jana Bjedricha Fryca widźeli. Na přikładach wuznamnych čišćanych knihow, kaž přelažka Noweho zakonja Michała Frencela z lěta 1706, su nastaje serbskeje spisowneje řeče zeznali.

W stawiznach wuwica serbskeho pisowstwa mějachu ewangelscy duchowni w Hornjej kaž tež w Delnjej Łužicy wulku zaslužbu.

Hanaróža Šafaratowa

Duchowni w Serbskim instituće, wotlěwa stejo: Marc Schneider (wikar we Wósporku), Fritz-Dietmar Meyer (Klukś), Thomas Haenchen (Bukecy), Wilfried Noack (Chwaćicy), Jörg Sirrenberg (Budyšin, Strowotna studnja), Steffen Hirsch (Minakał), Albrecht Ehrler (Hrodžišćo), sedžo: Bernd Görk (Wóspork) a Jan Malink (Budyšin, Michałska)

Wozrodźena tradicija we Wuježku so dale wjedže

Wotpowěduju słowam jutrowneje stawizny „rano zahe, hdyž slónco schadžeše“ bě Bukečanska wosada jutrowničku rano zaso na jutrowne spěwanje z nutrnosću na Pawlikec/Dejkec dwór we Wuježku přeprošyła. Po stawje slónca běše započatk na 5.30 hodź. postajeny. Loňšu jutrowničku běchu sepje sněha leželi, lětsa pak witaše miłe nalětnje wjedro wjac hač třiceći přichwatanych wěriwych z Bukečanskeje wosady a wokoliny.

Dalokož hišće mjez přítomnymi znate njeběše, rozšěri so spěšnje zrudna powěšć, zo běše Dejkec wowska, dobročiwa hosćičelka serbskich zarjadowanjow, wot božej ručki zajata krótko do swojich džewjeć-džesaćin čichi pjatk rano na Božu prawdu wotešla. Wšitcy jej bliscy mějachu wotměće jutrowneho spěwanja a připowědanje jutrowneho poselstwa na jeje statoku za w zmysle njebočićkeje. Tak je so tež lětsa zaso Krygarjec swójba zhrmadnje z wosadnym fararjom Thomasom Haenchenom wo wše trěbne přihoty starała.

Wotběh zarjadowanja běše podobny temu poslednjeho lěta. Tak zahaji so nutrnosć z kěrlušom „Chrystus je stanył“ (Spěwarske č. 70). Po tym farar Haenchen přítomnych němšce a serbsce postrowi. Sčěhowaše němški kěrluš „Wir wollen alle fröhlich sein“ a po tym čitanje jutrowneje stawizny po swjatym Marku na 16. stawje. Němscy wěriwi móžachu słowam w swójej rěči na programowych łopješkach sčěho-

Jutrowničku rano zeńdže so wjac hač 30 serbskich a němskich wěriwych k nutrnosći a jutrownemu spěwanju na Pawlikec/Dejkec statoku we Wuježku.

Foto: J. Krygarjowa

wać. Dalšej kěrlušej spěwašej so, „Gelobt sei Gott“ němšce a „Chrystus je stanył“ (č. 82) serbsce. Mjez nimaj wukładowaše farar Haenchen jutrowne poselstwo, přeni džěl w němškej a druhi w serbskej rěči. Přitomni Serbja móžachu so nad jeho dobrym serbskim wurjekowanjom wjeselić. Próstwý přednjesechu so serbsce a němšce, Wótčenaš so serbsce modleše. Dalšemu němškemu kěrlušej „Auf, auf, mein Herz“ přizamkny so žohnowanje w serbskej rěči. Wjesele zanjesechu sej zhrmadźeni na kóncu „My džak ći, Jezu, dawamy“

(č. 72) a „Hdže su mi banty čerwjene“. Po dospěwanju běše z Bukečanskeje wěže w rańšej čišinje wotbiće šesteje hodžiny a po tym jutrowne zwonjenje slyšeć. Wšěm wityny běše po tym wot Krygarjec swójby poskićeny horcy kofej z jutrownym pječwom jako přikus. Z bjesadu wupjelni so přestawka hač k přichodnemu jutrownemu naložkej: Skupina dujerjow pozawnoweho chóra Bukečanskeje wosady zanjese Wuježčanam před Pawlikec/Dejkec dworom jutrowne kěrluš. Tak so rańša nutrnosć na dostojne wašnje zakónči.

Arnd Zoba

Serbske kemše a spominanje w Rakecach

Čichi pjatk swjećeše superintendent Jan Malink w Rakecach serbske kemše. Potom podachu so kemšerjo na kěrchow k njedawno znowa postajenemu kamjenjej Lejny Lukasoweje (1874–1957), rodźeneje Šewčikec k Komorowa. Jan Malink spominaše w swojich słowach na skromnu serbsku žonu a burowku, pochadźacu ze znateje serbskeje swójby. Lejna Lukasowa bě ćeta ratarja, basnika a Sokola Jurja Šewčika-Komorowskeho, jeho bratrow Jana a Arnošta kaž tež sotrow Marje a Lejny. Wona bydleše pozdžišo w Złyčinje, hdžež narodžišaj so swójbje dwaj synaj, a přežiwi poslednje žiwjenske lěta zaso w Komorowje. To powědaše mi Martin Šewčik, kiž bydli hač do džensnišeho ze swójbu na ródny statoku. Lejna Lukasowa bě sotra jeho džěda Korle Šewčika, nana horjeka mjenowaných.

Narowny kamjeń Lejny Lukasoweje z ryzu serbskim napisom bu njedawno přez worakawstwo wobškodženy. Na iniciatiwu nawody Rakečanskeje bjesady dr. Güntera Holdera a Dietmara Heusera bu plata wot Budyskeho kamjenječesarja Hase spo-

Po serbskich kemšach čichi pjatk w Rakecach spominachu superintendent Jan Malink a kemšerjo na kěrchowje na Serbowku Lejny Lukasowu, rodženu Šewčikec z Komorowa.

Foto: B. Felberowa

rjedžena a srjedu do jutrow zaso na starym kěrchowje w Rakecach postajena. Trěbne pjenjezy nazběrachu so w febru- arje na džěłarničce serbskich Bjesadow kaž tež na lětnej zhradźinje Domowin-

skeje skupiny. Rakečanska wosada wobhladuje serbske narowne kamjenje jako kulturne herbstwo a prócuje so hižo někotre lěta z wuspěchom wo jich wuchowanje.

Borbora Felberowa

Wo ewangelskich Serbach

Na posedženju serbskeho džěłowego kruha při měšćanskej radže Budyšina dnja 19. měrcy rozprawješe Měrćin Wirth wo džzensnišim položanju ewangelskich Serbow. Wón předstaji jich tradiciju w Hornjej Łužicy, pokaza na Serbski cyrkwiniski zakón sakskeje krajneje cyrkwy a rozprawješe wo džzensnišim serbskim wosadnym žiwjenju a jeho problemach. Nimale połhodžinska rozprawa so wot připoslucharjow ze zajimom a z džakom přiwza. Wyši měšćanosta, knjez Christian Schramm,

přilubi podpěru při třebnym wobnowjenju rowa Jana Arnošta Smolerja na Hrodzišku w Budyšinje.

Nadawk džěłowego kruha je, při wšelakich rozsudach města Budyšina džiwać na serbske prašenja. Wón so tež wo to prócuje, zo so serbske temy w zjawnosći wobkedźbujaja. Z tym, zo je Michałska cyrkej w Budyšinje džzensniše srjedžišćo ewangelskich Serbow, měješe tež džěłowy kruh zajim na nadrobnišich informacijach.

Měrćin Wirth

Ekumeniski póstny seminar 2014

Po dobrej tradiciji wotmě so tež lětsa w Domje biskopa Bena w Smochćicach, katolskim kubłanišću a schadźowanišću Drježdžansko-Mišnjanskeho biskopstwa, na třoch pónđzelach w měrcu ekumeniski póstny seminar. Wuhotowali su jón pod temu „K swobodze wuswobodzeni?“ Ew.-Luth. cyrkwiniski wobwod Budyšin-Kamjenc, Budyski dekanat, Towarstwo Cyrila a Metoda a Smochćanski dom. Zakład tworjachu politiske změny před 25 lětsami we wuchodosrjednej Europje. Kak su ludźo w tamnych přjedawšich socialistiskich krajach změny w zašłym štwórc lětsotku na cyrkwiniskim polu dožiwili a kajka je si-

tuacija cyrkwy džensa? Referenca z Litawskeje, Madžarskeje a Ukrainy rozprawjachu na přnim zarjadowanju wo cyrkwiniskej wšelakorosći w swoich krajach. Na druhim wječoru wěnowaštaj so přednošwarjej ze sewjerneje Českeje prašenju, hač je Česka woprawdže ateistiski kraj, a na poslednim zarjadowanju předstajistaj pólskej duchownaj rozšěrjenje katolskeje wěry a situaciju ewangelskich wěriwych w Pólskej. Na wšitkich třoch wječorach zaklinča k tomu jimaca hudźba mnohostronskeho českeho hudźbnika Tomáša Najbrta. Tež mnozy Serbja so na seminaru wobdžělichu.

Irena Šerakowa

Jubileje a wobnowjenja wokolo Wojerec

We Wojerowskim cyrkwiniskim wokrjesu móžachu loni tři wosady jubilej woswjećić. Tykowana cyrkej w Sprječcach, natwarjena 1688, swjećeše w awgusće 325. jubilej swjeho poswjećenja. W młodžinskim stilu natwarichu 1913 Chrystusowu cyrkej w Hóznju. Skladnostnje jeje lońšeho 100lětneho wobstaća da ju wosada dokładnje wobnowić. W nowembru 1938 poswjećichu cyrkej swj. Borbory w Lubušu. Rjany, w stilu nowoboroka wuhotowany Boži dom měješe loni 75lětnu ročnicu swjeho wobstaća.

Nasponjenja hódne tež je, zo buchu w zaštych lětach wjacore cyrkwy we Wo-

jerowskim cyrkwiniskim wokrjesu wobnowjene. Nastupa to scěhowace Bože domy: Ptačecy (1990/91), Lejno (1993 wotwonka, 2004 wotnutřka), Čorny Chołmc (1979/80 wotwonka, 1993 wotnutřka), Njedźichow (po 1990 wotwonka a wotnutřka), Bukow (po 1990 wotwonka a wotnutřka), Delni Wujězd (po 1990), Łaz (po 1990 wotwonka a wotnutřka), Bórkhamor (2003–2006 wotwonka a wotnutřka). Wobnowjenje tutych cyrkwjow zmóžni so džak prócowanjom fararjow, cyrkwiniskich předstejćerstwow a angažowanych wosadnych.

Günter Wolf, Lubuš

Synagoga w Chóšebuzu

Na lětosny zeleny štwórtk jo kraj Bramborska wobzamknuł, pódpěrowaš Žydojski krajny zwězk pši nakupi Grodojskeje cerkwy w měsće a pši jeje pšetwórtjenju na synagogu. Až doněta słuša běła, jadnora, 300lětna cerkwja měšćanskej ewangelskej Mikławšowej wósaze, kenž jo ju wót lěta 1974 wužywała ako dom zmakanjow. Kraj spěchujow nakup z 582 000 eurami a lětno wobgospodarjeńske kósty z 50 000 eurami. Město Chóšebuz pšipomožo pši notnych twarskich napšawach, tak pši wótpóranju kšuse instalěrowanych kšicow a wótwězu zwóna. Žydojska wósada se zawězujo, wužywaš nanejmenjej

25 lět Bóžy dom ako synagogu. Slězyna jo slědujuca: Wót lěta 1998 jo se w měsće zasej zasedliła žydojska wósada, kenž ma doněta jano wósadny centrum. Něgajšna synagoga na žinsajšnej Liebknechtowej jo se pši nowemberskich pogromach lěta 1938 zničyła a jeje ruiny su se pózdžej wótnosyli. Žinsajšna Grodojska cerkwja na Grodojskej (w luže Sprem pomjenjona) jo se wóswešila w lěše 1714 ako hugenotiska cerkwja. Jeje něntejšne mě jo se zadomiło wót lěta 1757, ako jo se tam teke wuswešil nimsko-reformowany duchowny, kenž jo był zrownju dwórowy a grodowy prjatkař.

CP

Dopomnjenki na fararja Měrćina Fulanta

Měrćin Fulant (Pfuland) bě hižo we Łupoju z fararjom, jako běch hólčec. Naš nan bě w Njeswačidle, takrjec w susodstwyje, dokelž za Holešowskej Dubrawku leži mała Łupjanska diaspora wosada při samej katolskej Radworskej wosadze.

Měrćin F. smědžeše so farar mjenować, hačrunjež njeje so na druhi teologiski eksamen pola krajneje cyrkwy w Drježdžanach přizjewił. Titul fararja dósta, dokelž bě swěry a chutny předar. Předowanja jemu wulku nuzu činjachu, dokelž měješe teologiske prašenja a dwěle. Bě wón depresiwny? Mějach tajki zaćić.

W 1950tych lětach přijědže husćišo k nanej do Njeswačidla. Hač njeběchu wopyty pola nana z problemami zwjazane, kiž měješe Měrćin F. ze sobu a z wosadnymi? Bě wšak jara chutny, swědomity a sprawny čłowjek.

Za čas, jako chodžach ja do zakladneje šule, jědžechmy druhy njedzeli popódnju z kolesami do Łupoje na kofej. Mi běchu wopyty dračina, dokelž běch radšo z hólcatami Njeswačidla hromadze, a zajima za rjanu Fulantec džowku Juliju njemějach. Zo so na Łupjanskej farje serbsce njerěčeše, njebě nanej prawje. Kak bě to móžno, zo džowka přenjeho serbskeho superintendenta Mjerwy serbsku řeč njewobknježeše abo ju wužiwać nochcyše?

Měrćin F. bě kmótr mojeho bratra Handrija. Kóždy zeleny štwórtk dósta Handrij wulku makowu całtu. Nad njej so my wšitcy wjeselichmy.

Wěm so dopomnić, zo přinjese mi Měrćin F. 1953 swoje husle do Njeswačidla. Sam drje na nich wjace njehraješe. Mějach je lěto a zwučowach na nich, doniž mi staršej nowy instrument njekupistaj. Wot toho časa su mi husle luby instrument a rady na nich hudžu. Je to moje najmarkantniše dopomnjeće na Měrćina Fulanta.

Jako wuknjach na Serbskej wyšej šuli a studowach w Lipsku, njemějach k fararjej Fulantej kontakt. Najskerje tež nan lědma hišće zwiski měješe. Njewěm so dopomnić, zo by so doma wo nim řečało.

Hdyž wobdžělich so wót lěta 1964 jako młody farar na konwence serbskich duchownych, zwěsćich, zo njebě Měrćin Fulant ženje na posedženjach konwenta. Hač je so na němiskim konwence wobdžělił, njewěm.

Pozdžišo naša mać hdys a hdys wo wudowje Měrćina Fulanta powědaše, kiž w Budyšinje bydleše. Kaž hižo jako farska žona we Łupoju tak wona hišće we wysokej starobje we wšelkich wosadach wokolo Budyšina kantorješe.

Pawoł Wirth

Powěsće

Hory. Zeleny štwórtk wotmě so lěta 15. raz nutrnosc w Patokec kładžitej bróžni. Tradiciju bě w swojim času Wojerowski farar Joachim Nagel založil. Po jeho wotchadze na wuměnk před lětomaj přewza nutrnosc Wojerowski superintendent n. w. Friedhart Vogel. Z něhdže 120 wobdźělnikami bě bróžeň lěta dospołnje přepjeljena. Někotre žony běchu we Wojerowskej serbskej drasće přišli. Serbske čitanje měješe Měrćin Herman z Čiska.

Čorny Chołmc. Čichu sobotu nawječor wotmě so pjaty raz jutrowne spěwanje w Čornym Chołmcu. Pod nawodom kantorki Sylwije Stefanoweje kročeše 21 žonow a holcow we Wojerowskej serbskej kemšacej drasće němske a serbske kěrlušy spěwajo po wsy. Serbske spěwanje bě z nimi Birgit Zahradnikowa z Čiska nazwučowała. Mjez spěwarkami bě tež nowa fararka Michaela Jecht. Spěwanju přizamkny so Boža služba z Wojerowskim superintendentom Heinrichom Kochom we wjesnej cyrkwi.

Rowno. Po tym zo bě loni jutrowne spěwanje Slepjanskich kantorkow wupadnyło, je so wone lěta zaso wotměło. Spěwachu štyri Kantorki, zesylnjene z třomi spěwarkami noweho towarstwa Kólesko. Tradicionelnje zahajichu spěwanje wo počnocy pola Lejnikec w Slepom a pobychu potom dale w Džewinje, Trjebinje a Rownom. Po zakončenju spěwanja wobdźěllichu so na rańšej nutrnosci na Rownjanskim pohrjebnišću, kotruž swjećeštaj hórnicka dušepastyrka Antje Schröcke a predikant Manfred Hermaš.

Budyšin. Po lońšim wotchadze Matthiasa Pfunda bu Michael Vetter, tuchwilu dekanatny kantor w Erlangenje, za noweho kantora Pětrскеje wosady w Budyšinje wuzwoleny. Zdobom powoła jeho krajnocyrkwinski zarjad jako cyrkwinskohudźbneho direktora cyrkwinskeho wobwoda Budyšin-Kamjenc. Wón nastupi swoju službu lěta 1. septembra, zapokazanje budže 13. septembra w Budyšinje. Kaž hižo jeho předchadnik budže nowy kantor ze swojej swójbny na Michalskej farje bydlič.

Pomhaj Bóh
časopis ewangelskich Serbow
ISSN 0032-4132

Wudawaćelej: Serbski wosadny zwjazk, Serbski kěrchow/Wendischer Kirchhof 1, 02625 Budyšin/Bautzen; Serbske ewangelske towarstwo z.t., Privatny puć/Privatweg 21, 02625 Budyšin/Bautzen
Zamołwita redaktorka: Trudla Malinkowa, Goethowa/Goethestraße 40, 02625 Budyšin/Bautzen (tel./fax: 03591/600711, e-mail: PomhajBoh@gmx.de)

Čiśc: Lessingowa čišćernja, Kamjenc

Postvertriebsnummer: F 13145

Zhotowjenje a rozšěrjenje: Ludowe nakładnistwo Domowina, Tuchmacherstr. 27, 02625

Abonement a dary: Serbske ewangelske towarstwo, Kreissparkasse Bautzen
IBAN: DE03 8555 0000 1000 0831 67
BIC: SOLADES1BAT

Pomhaj Bóh wuchadza měsacnje. Spěchuje so wot Załožby za serbski lud, kotraž dóstawa lětnje přiaražki Zwjazka, Swobodneho stata Sakskeje a Kraja Braniborskeje.

Lětny abonement plaćić 8 eurow.

Poršicy. Tři nowe zwony za Poršisku cyrkej budu so hišće lěta leć. Spěchowanske towarstwo je so za to rozsudziło, nadawk přepodać lijerni w Lauchhammerje. Wšitke tři zwony maja so dwurěčnje wuhotować a nimo němskeho tež serbske napismo měć. Jako štwórtý ma na wěži zawostać mjedžany zwón z lěta 1919, kiž ma ryzy serbski napis. Wobstaranje nowych zwonow ze wšěmi přislušnymi džělami ma dohromady něhdže 120 000 do 130 000 eurow plaćić.

Zbožopřeća

Dnja 30. meje woswjeći knjeni **Waltraud Trölbowa** w Rakecach swoje 80. narodny. Gratulujemy jubilarce wutrobnje a přejemy jej bohate Bože žohnowanje.

Dary

W měrcu je so darilo za Serbske ewangelske towarstwo 200 eurow a za Pomhaj Bóh dwójce 12 eurow. Bóh žohnuj dary a darićelow.

Spominamy

Před sto lětami, 21. meje 1914, zemrě překupc **Jan Haješ** we Wulkich Zdžarach. Narodženy wokoło 1880 jako syn žiwnosćerja w Koblích, chodžeše wón w susodnych Wulkich Zdžarach do šule. Po tym wopyta tři lěta překupsku šulu w Budyšinje a poda so po wotzamknjenym wukublanju do cuzby, při čimž dóndže hač do Hamburga. Na zakładze swojeje serbskeje maćerščiny dósta přistajenje pola Narodneho knihiprekupstwa w Praze. Džesac lět wosta w Praze a skutkowaše w tym času w tamnišim serbskim towarstwje „Adolf Černý“ sobu. Zmandželiwši so z Čechowku, wróci so wokoło 1911 do domizny a založi sej překupstwo we Wulkich Zdžarach. Zdobom da so do narodneho džěla a hromadžeše wokoło sebe Serbow wokolicy. Jako plód jeho prócowanjow založi so 5. meje 1912 Serbske towarstwo za Wulke Zdžary a wokolnosť. Wón bě založer a duša towarstwa, oficialnje pak wukonješe w nim jenož zastojnstwo zapisowarja. Jan Haješ bě tež pódla, jako so 9. februara 1913 we Wojerecach Domowina dozałoži, a bu jako pokladnik do předsydstwa Domowiny wuzwoleny. (W serbskim stawiznopisu so husto mylnje měni, zo jednaše so při tym wo klamarja Jana Haješa z Łaza.) Jan Haješ-Zdžarowski w starobje 34 lět njenadžicy na zajeće wutroby zemrě, zawostajejo młodu wudowu z małymaj džěsćomaj kaž tež bratra a staršeju w Koblích. Sta žarowacych přewodžachu jeho njedželu, 24. meje 1914, k poslednjemu wotpočinkej na kěrchowje we Wulkich Zdžarach. Wo nim rěkaše: „Jedneho tajkeho přeswědčeného a woporniweho Serba w každej wosadze, a lěpje by z našim Serbstwom stało.“ T.M.

Přeprašujemy

- 04.05. Misericordias Domini**
10.00 dwurěčna konfirmacija w Budyšinje w Michalskej
12.00 nutrnosc w serbskim rozhłosu (sup. Malink)
- 10.05. sobota**
15.00 ekumeniske wosadne popołdnje w Drježdžanach w cyrkwi swj. Jozefa na Rehefeldskej (sup. Malink)
- 11.05. Jubilate**
10.00 kemše z Božim wotkazanjom w Budyšinje w Michalskej z kemšemi za džěci (sup. Malink)
- 14.05. srjeda**
19.00 serbski wječork w Rakecach w farskej bróžni
- 17.05. sobota**
14.30 wosadne popołdnje w Bukecach (sup. Malink)
- 18.05. Kantate**
08.30 kemše z Božim wotkazanjom w Poršicach (sup. Malink)
14.30 wosadne popołdnje w Slepom (sup. Malink)
- 25.05. Rogate**
12.00 nutrnosc w serbskim rozhłosu (farar Rummel)
- 29.05. Bože spěće**
09.30 dwurěčne kemše w Malešecach (sup. Malink, farar Noack)

W juniju wysyła so ewangelske Nabožne słowo k dnjej w serbskim rozhłosu.

- 01.06. Exaudi**
10.00 kemše z Božim wotkazanjom w Budyšinje w Michalskej (sup. Malink)
12.00 nutrnosc w serbskim rozhłosu (sup. Malink)